

זמני השבת בפינסק:

הדלקת נרות: 20:34

מנחה ע"ש: 20:35

שחרית: 9:30

מנחה: 20:15

יציאת השבת: 21:57

השבת בפינסק

יוצא לאור ע"י תלמידי ישיבת "פאר ישראל" פינסק, בלרוס

חדש בפינסק

זכינו השבוע ביום שלישי לביקור מרגש של הרב מאיר שוואב שליט"א מנהל בית יעקב בעיר דנוור שבמדינת קולורדו בארה"ב. יחד עם בנו הרב אהרן יהודה שוואב שליט"א ראש הכולל בדנוור. השניים הגיעו לביקור בפינסק במסגרת סיור באירופה. הרב שוואב שליט"א סייר במקומות השייכים להיסטוריה היהודית של פינסק. במהלך היום הרב דרש בפני בתי הספר "בית אהרן – בנות", "בית אהרן – בניס" ואף נשא דברים נרגשים בפני אברכי ותלמידי הקהילה. ביום רביעי נסעו הרב ובנו למיר, וולוז'ין וראדין. ישר כח לר' אבי רובין הי"ו שארגן וליווה את הביקור. ביום הביקור מצא הרב שוואב את בית משפחתו שהתגוררו בפינסק לפני המלחמה.

דבר נפלא שקרה במהלך היום. תוך כדי הביקור התקשר קרוב משפחת הרב שוואב מארצות הברית כולו נרגש. הוא שמע שהרב שוואב נמצא בפינסק ובדיקו באותו היום חל יום השנה של הסבתא. מייד התארגן מניין לאמירת תהילים לעילוי נשמתה בבית הקברות בו היא נטמנה כשאת הקדיש בסוף אומר הרב שוואב שליט"א.

זמני הדלקת הנרות ומוצאי שבת בערי השבתונים בברויסק הדה"ג: 20:26 מוצ"ש: 21:50
 הדה"ג: 20:16 מוצ"ש: 21:39 גומל

פניני השבוע

הרה"ג ר' יצחק ברבר שליט"א

המעשה היה בזמן מלחמת העולם השנייה. אירופה טבלה במבול של "דם ואש ותמרות עשן" רבבות יהודים הושמדו במחנות ההשמדה. בתוך כל ההמולה העולמית הוקמו ארגונים שעסקו בהצלת יהודים. קבוצות של ילדים ונוער הבריוח גבולות, חצו ארצות וימים והגיעו לאנגליה, שאף היא טעמה מכוס היגון והשכול. מטוסי "הלופטופה" הגרמניים זרעו הרס וחורבן, טילים שוגרו למרכזי אוכלוסין, החיים שובשו לחלוטין ויאוש גבר וכרסם בלבבות האנשים, כולם חששו מפלישה גרמנית וראש ממשלת בריטניה וינסטון צ'רצ'יל יכל רק להבטיח לעמו דם, יזע ודמעות...

ארגונים שונים קלטו את הילדים שהוברחו, חלקם היו ארגונים של יהודים וחלקם של נכרים. בין הארגונים היהודיים, חלקם היו שומרי תורה ומצוות וחלקם שלא היו בעלי זיקה לדת ישראל ומורשתה.

הארגון החרדי שטיפל בקליטת הניצולים ארגן עבורם מחנה עם מדריכים, מורים ומחנכים, מטבח ואם בית – כל זה עלה כסף, והרבה כסף. חלק מהילדים היו זקוקים למשפחות אומנות, והתקופה – ימי מלחמה, היוקר האמיר והאבטלה רבתי, איש לא ידע מה ילד יום, התרומות מעטו, רבים ירדו מנכסיהם ורבים חששו מפני הבאות.

כנס חירום התכנס אצל רבה של לונדון ואב בית דינה הגאון ר' יחזקאל אברמסקי זצ"ל ודיווח על המצב. רבי, הכסף אזל ואנו נאלצים להפסיק את פעילותינו. הנערים ימסרו לארגונים אחרים שם יקבלו מזון ומעות, ויפסיקו להתחנך לתורה ומצוות – אין ביכולתנו מה לעשות!

שאל הרב: 'האם אין שום מקור לכספים?'

'אין', נענו אל הרב בשלילה. כבר פנו לכולם, כבר ניסו הכל.

ואז נזכר אחד העסקנים בלורד פלוני, יהודי במוצאו, אך אין לו כל קשר עם היהדות ואינו שומר דבר מלבד "קדיש" ביום השנה של הוריו שאז פוקד הוא את בית הכנסת. לא פנו אליו מאחר ורחוק הוא מענייני דת כרחוק מזרח ממערב. בו במקום חייג הרב לאותו עשיר וקבע פגישה.

'אני בא בעניין של הצלת נפשות', אמר הרב כשישב מול הלורד העשיר וסיפר לו על פעולות ארגוני ההצלה והחסד. העשיר שמע את הדברים עד תום וענה: 'אני תומך בארגוני הצלת נפשות, אני תומך בצלב האדום, בג'וינט, אבל כאן יסלח לי כבוד הרב אין כאן הצלת נפשות, את הילדים חילצו מהאש הבעורת, כאן באנגליה חיייהם ניצלו ולי אין חשיבות היכן הם יתחנכו.'

'היהדות גורסת שחינוך לתורה ולקיום מצוות אף הם בגדר הצלת נפשות' אמר הרב, 'ההתנתקות מקיום התורה ומשמירת המצוות היא בגדר אובדן נפש!' 'במחילה, הרב נסחף' קבע העשיר, 'אני יודע בדיוק מה פשר המונח הצלת נפשות'. הוא קם ממקומו, הראיון תם, והרב יצא בידיים ריקות.

בליל שבת בשעה אחת עשרה בלילה צלצל הטלפון במעונו של העשיר, שבת קודש היתה אצלו כיום חול רחמנא ליצלן והוא הרים את האפרנסת. 'הלו' אמר. הקול מעברו השני של הקו היה מוכר. 'מדבר הרב אברמסקי רבה של לונדון. אני מצלצל אליך בליל שבת קודש כי פיקוח נפש דוחה שבת! וחינוך ילדים לתורה ולמצוות הוא בגדר פיקוח נפש. האם זו הוכחה מספקת שמדובר בהצלת נפשות?'

העשיר נרעש. 'כמה כסף דרוש לרב? שאל.

הרב נקב בסכום הדרוש, הון עתק, ובמוצאי שבת הגיע הלורד לביתו ובידו הסכום הנקוב, ופעילות ההצלה נמשכה, הצלת נפשות לתורה ומצוות. שרשרת הפעילות לא תמה גם היום. יבורכו כל הפעילים המשליכים עצמם מנגד אל אותה פעילות כה נעלית וחשובה. אנו גאים בהם והם תפארתנו. עלו והצליחו, חיזקו ואימצו!

קהילת פינסק

מלווה את היוצאים לפעילות הקודש

לרישום תלמידים מרחבי בלרוס

לבית הספר "בית אהרן - פינסק"

בברכת

"ויהי נעם ד' א' עלינו ומעשה ידינו

כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו"

בברויסק:

ה"ה מיכאל ברנד נ"י

ה"ה שלמה כהן נ"י

משפחת רוזנברג הי"ו

ה"ה לאה ניקלשפור תחי'

גומל:

ה"ה אלי שרייער נ"י

ה"ה ברוך שאפנס נ"י

ה"ה פיני גראסקאפף נ"י

העלון מוקדש לרפואת ר' ראובן בן טובה גיטל

סיפור לשבת

לחפש אחרי האורח, למרבה הפלא כל האכסניות היו ריקות מאורחים. אך לאחר מאמצים מרובים מצא בסוף העיירה פונדק אשר אליו הגיע אורח. באותה העת הוא לא היה בחדרו, לכן השאיר הרב הודעה אצל בעל הפונדק, כי לפני שיעזוב את העיירה ייגש האורח אל המרא דאתרא, ר' שמואל.

כעבור שבוע ניצב בפתח ביתו של ר' שמואל האורח, מראהו היה דל ועלוב, לבושו בלוי ורעוע ולא היה בו זיק של עשירות, אך ר' שמואל חזקה עליו מצוות הצדיק והוא מיהר לקיים את הציווי. לאחר שקיבל את האורח בסבר פנים יפות, ניגש הישר אל העניינים.

ר' שמואל החל מגולל לפני האורח את סיפורה של בתו מיום היוולדה, ועל כך שנכנסה בברית האירוסין מבלי שיהא עליהם לשלם את הנדוניה. "ומה לי בזה?" שאל האורח המופתע. מיד הוציא ר' שמואל מעטפה והושיטה לאורח: "את המעטפה הזאת קיבלתי מר' אלימלך מליז'ענסק לפני כשנה, והוא ציוונו לתת אותה לך".

האורח פתח את המכתב ולמרבה הפלא בראש העמוד היה תאריך של אותו יום בדיוק. המכתב היה מופנה לאותו אורח, והבקשה הייתה לתת את כל כספו בסך 300 רובל לר' שמואל, אכן בכיסו היו בדיוק 300 רובל, כפי שהורה הצדיק. האורח שהיה מופתע מן הציווי ומן הסיפור, הוציא את ארנקו העלוב ללא אומר ודברים והושיט את הסכום לר' שמואל.

למראהו העלוב של האורח לא רצה ר' שמואל לקבל את הכסף, אך בגלל ציווי הצדיק לא ויתר ונטל את הכסף. אחר שהודה למיטיבו שאל: "יסלח לי מר אם אשאלהו, אך מנין לך סכום כסף עצום אשר עימו מסתובב הינך?" ענה האורח ונימת צער בפיו: "חוכר יהודי פשוט אני, אשר לא היה בידי לשלם לפריץ, בשל כך נטלני יחד עם בני ביתי והשליכני לבור. פנית לפריץ בבקשת תחנונים, כי מה יועיל לו מותנו מבלי שישוּב כספו, כדאי שאצא לאסוף את כסף הפדיון וכשאשוב אתנם לו. למזלי הסכים הפריץ לעסקה ושחררני בערבות, בני ביתי נותרו שם. ואני, קרוב לשנה נודד לאסוף את הסך הנדרש לכיסוי החוב בסך 300 רובל".

לשמע סיפורו הצטמרר ר' שמואל ולא ידע את נפשו, אך האורח הריגו וזמר: "אם הצדיק דאג עד כאן, אסע אליו, ובודאי ידאג למעני גם הלאה". נפרדו השניים ופני האורח ליז'ענסק...

כשהגיע החוכר אל הרבי ושטח את מבוקשו, ברכו הרבי: "חזור אל ביתך לשלום, וזכות המצוה תגן בעדך, לא יאונה לך כל רע, וכספך יושב אליך, את פני הפריץ אל תירא כלל!" כך נפרדו לשלום כשברכת הצדיק מלווה אותם.

באותו יום היה יום חגם, והפריץ נסע אל בית יראתם, בדרך נכנס אל בית המרחץ, ובילה שם מזמנו. תוך כדי שהותו בבית המרחץ יצא אי מי הדומה לו לפריץ כשתי טיפות מים, לבש את בגדיו ויצא אל הכרכרה שם נתן פקודה להמשיך בנסיעה.

לאחר דקות ספורות יצא הפריץ האמיתי וחיפש את בגדיו, אך הם נעלמו. משלא מצאם יצא לחפש בחוץ, אך למרבה הפתעתו גם הכרכרה נעלמה, מיד החל זועק ובוכה על הגניבה שנעשתה, אט אט החלו מתאספים אנשים סביבו ושומעים את סיפורו, מיד קראו לעברו: "כסיל שכמותך, הן במו עינינו ראינו את הפריץ יוצא מכאן ונוסע בכרכרה, ומה עלה בדעתך כי אתה הוא הפריץ, שמה נטרפה עליך דעתך?" וזרקו אותו מיד מבית המרחץ. רק יהודים רחמנים שראו אותו הושיטו לו בגדים חמים ואוכל להשיב נפשו.

כך תהה ובהה בצערו ללא מנוח כף רגלו ימים מספר, לאוזניו הגיעו שמעות כי על כסאו יושב זר ומנהיג את ארמונו. והוא, הפריץ האמיתי לבוש הסחבות, לא יכל לשאת את משא ההשפלה ולא מצא מנוח לנפשו. בין טלטוליו הגיעו אליו שמעות מפייהם של יהודים רחמנים על צדיק המתגורר בליז'ענסק המחולל ניסים ונפלאות, מיד שם הפריץ פעמיו אל עבר ביתו של הפריץ.

כשהגיע, גולל לפני הצדיק את סיפורו, אך לא היה נראה כי חידש דבר מה לצדיק, ור' אלימלך אמר: "אכן, ידי בדבר, לא הייתה לי כל ברירה אלא להורידך מכיסאך ולהטעימך טעמם של נדודים וטלטולי דרכים, ולהשיב תחתך שד, כדי שתטעם טעם צערו של החוכר היהודי ובני ביתו".

כשמע זאת הפריץ נפל לרגלי הצדיק והתחנן: "רבי, מקבל אני עלי כי מהיום ואילך אתנהג יפה אל היהודים, ואשחרר את משפחת היהודי ואף אוותר להם על חובם עד הפרוטה האחרונה".

קיבל הצדיק את תשובתו ואמר: "חזור אל ביתך ואל כיסאך, כי כבר פרח לו אותו שד". הפריץ חזר אל ביתו והפך להיות אחד מחסידי אומות העולם.

שמה של הפעוטה נקרא בישראל 'חנה גיטל', תינוקת קטנה וחמודה שנולדה להוריה ר' שמואל, רבה של עיירה בפולין ולרעייתו. אך תינוקת קטנה זו הסבה להם דאגה מרובה לצד חששות נוראים לגבי עתידה, שכן אופן התפתחותה וגדילתה לא היו כשאר תינוקות, קטנה משאר בני גילה, חלשה וחולנית הייתה.

ואכן, למרבה הצער, בהיותה בת שנתיים ימים פסקה הקטנה מלהתפתח ולצמוח ונותרה קטנה ומשותקת. טובי הרופאים והרפואות לא הועילו, עצות רבות לצד ניסיונות מרובים לפעול לרפואתה של הפעוטה, אך שום דבר לא הועיל.

כך תכפו השנים על בני הזוג מתוך צער, אך שוני לא ניכר בה. בין כך ובין כך מלאו לה לקטנה "ב שנים, כשעשר שנים מתוכם חיה כמשותקת. מראה היה כשל תינוקת בת שנתיים דוממת, ומרוב בושה הצניעו אותה הוריה מאין רואים וכמעט שהיא נשכחה.

שמעו של רבי אלימלך מליז'ענסק באותה תקופה החל הולך לפניו, כך שהגיע גם לאוזני בני הזוג ר' שמואל ורעייתו. אשתו שהייתה בעלת אמונה תמימה והייתה מוכנה לעשות הכול לרפואת בתה, ניגשה לבעלה והפצירה בו כי יאות ליסע עם הקטנה אל הצדיק, ואולי שם ימצאו מזור לרפואתה. אך לעומתה, בעלה אשר לא הכיר בתורת החסידות וחוץ מלישב על דפי הגמרא לא ידע מאום, סירב להציעה בשל סיבת 'ביטול תורה', מה גם כשהתוועד בידידו, הוא הצדיק את חששו ובטלו מן הנסיעה.

חלפה לה עוד כמחצית השנה, דבר לא השתנה. שוב ניגשה הרעייה אל בעלה בבקשת תחנונים, כי יאות לשמוע לעצתה וליסע אל הצדיק, "אם רבים נושעו בזכותו, הרי ידו לא תקצר מלהושיע גם את בתנו" אמרה.

האב שרחמיו גברו עליו ולא יכול היה לראות את אשתו בצערה ואת בתו בחוליה, התגבר על כל החששות, נטל את בתו הקטנה בזרועותיו, עטפה בקפידה, עלה על העגלה ונסע הישר לליז'ענסק.

כשהגיע, לא היה הצדיק בחדרו, האב שרצה להשתחרר קמעה מהמסע הקל שבידיו הניחה על המיטה הסמוכה. הייתה זו מיטתו של הצדיק שהכל ידעו כי מקפיד הוא מאוד לבל ישב זר על מיטתו. כעבור זמן קצר שב הצדיק לחדרו וגילה כי פעוטה קטנה מונחת על מיטתו. מיד קרא לעברה לעיני כל הנוכחים: "מי הרשה לך לנוח על מיטתי, רדי מיד מהמיטה! עזת פנים שכמותך". לשונו של האב נעתקה לחיכוך, דמו אזל מעל פניו והוא החוויר כסיד, אכן לא ידע כי אין הצדיק מרשה לישוב על מיטתו, מה עוד כי כן אשמה בכך הקטנה. לפתע נדהם למראה עיניו, סחרחורת אחזה בו ולא האמין למראה עיניו, הוא ראה את בתו הקטנה מצייתת לדברי הצדיק, יורדת מן המיטה ומהלכת כאחד האדם לעברו, אל אביה.

הצדיק פנה אל האב המופתע: "מה הביאך הלום?"

האב, שכוח הדיבור נעתק מפיו, החל בוכה ומבכה על צער של שנים רבות, אט אט שבה אליו רוחו והוא סיפר לפני הצדיק את תלאותיה של הקטנה מיום היוולדה. מיד הניח הצדיק את ידו השמאלית (שהייתה בלי רגש) מעל ראשה ושפתיו רחשו תפילה. לעיני האב והנוכחים החלה הקטנה גובהת אט אט ומדביקה את קצב גדילתה בת עשור השנים ויותר, עד אשר זעק האב: "רבי, די מספיק, שמה יאה גובהה יתר על המידה". אז הוריד הצדיק ידו והיא הפסיקה לצמוח.

לעיני האב המרוגש התרחשו שני ניסים פלאיים אשר לא היה יכול להכילם. אך תחת התרגשותו, המשיך הצדיק בטבעיות כאילו לא אירע דבר ושאלו: "עוד מעט תיכנס הנערה תחת החופה, האם נדוניה הכנתם עבורה?" ענה האב בביישנות: "מי חשב על כך, הן כל מחשבותינו הייתה אך ברפואתה, וכסף בעבורה לא חסכנו". מיד כתב הצדיק מכתב, סגרו במעטפה ונתנה לאב המופתע: "בעוד שנה יגיע לעירכם אורח מסור לו אותה בשמי, והוא ייתן לך הוצאות הנדוניה הדרושות בסך 300 רובל. ברכו הרב לשלום, ורבי שמואל לא ידע את נפשו כיצד להודות לרבי והשניים נפרדו לשלום.

כשחזר ר' שמואל לעיירתו עם בתו בת השתיים עשרה וחצי, הייתה העירה כולה כמרקחה, זה יצא עם תינוקת דוממה כבת שנתיים וחזר עם נערה כעבור שבועיים. האם שזיהתה את בתה בעיניה האימהיות, לשמחתה והתרגשותה לא הייתה קץ וגבול. ושמו של הצדיק הלך וגדל.

כעבור כמעט שנה נכנסה הנערה חנה גיטל בברית האירוסין, אך יחד עם השמחה היה החשש איך ימצאו את דמי הנדוניה שהתחייבו? מיד נזכר האב במעטפה שקיבל מהרבי, והוא יצא